

ied bewogen en
or den mond te
let met hem in
niet naast, maar
gen zijn gedach-
ek geuit.
n.
meer, hoewel hij
n de Ned. Herv.
m het modernis-

duidelijk en het
ij nog voortgaat
rover hij feitelijk
zich uit:
rk de gebrekkige
van het Konink-
kken. Maar dat
niet de gietvorm,
ods. En de Kerk
ren. Het is net,
willen genezen
lking is, is.....

nderen lid van
waarom ik erin
tegen hare onge-
ge het vuur van
afbreken, zodat
i wordt".
ijn positie, zijn
oelen ons geluk
s Koninkrijk en
ander gevoelen

het Hoofd der
at zelfs de poor-
m overweldigen,
ziet hij ook de
r op aarde, toch
rin Zijn genade
in de Kerk van
am verheerlijkt.
nisch, dat Gods
in in een vurig
n, maar sla hij
oodat hij bij het
hooren de roep-
ot God en Zijn
us den Koningt
ender werk ver-
eigen woord is af
doel is dan het
ging, zijn doen
niet stelt onder
Woord.

De Renting op

nhartig bekennt,

het evangelie

ngeliferen.

voesters niet tal

a uit uw mond.

Brieven" naar
siderstoestanden

lie daar dikwijls

erd onlangs de
in de fabrieken
ens en meisjes,
De klacht rees,
n gemeene taal
die op de zede-
et werken. Deze
onderzoek, dat
satie werd inge-
plattelande.

oek verschenen,
nstemming aan-
schuw op ern-
tegen het dans-
op een kwaad

gen kring geen

rt betref de on-
d, in de fabriek
n kring wel ter

taal, betrekking
alle streken, in
en aan de jon-
et bezigen van
op sexueel ge-
besproken. Zoo-
alistisch, als uit
k, en uit twee
-dorpen komen
het bijzijn van

in „zwaar ortho-
ig vóór, om de
Heel de toon
rdt slechts een

Nu is het bekend, dat de morele toestanden op de
Veluwe te wenschen over laten. De „zwaar orthodoxe
kringen" zijn daar veelal ziekelijke kringen, waar
het „zware" van een aard is, als ik in een der vorige
brieven beschreef. In valsch-mystieke kringen loopt
men groot gevaar, om op zedelijk terrein de grenzen
te verflauwen.
Als men den „ouden mensch" maar laat gaan en
er zich op verheft, dat hij zich weer eens goed heeft
kunnen uitleven, iets wat behoort tot het vreeslijke,
dat men de zonde doet, opdat de genade te meerder
worde, dan begrijpt een ieder wel waar zulks heen-
voert.

Tot zelfs in de valsch-mystieke prediking toe, is het
tekenen van geestelijke verhoudingen in zelfs grove
termen aan het sexueele leven ontleend niet onge-
woon.
Maar — dit nu daargelaten, kan men zeggen, dat
over het algemeen het kwaad van de zoo niet schijn-
nige maar toch gewaagde taal algeheel uit den kring
van den arbeid te velde en in de fabriek contra-
bande is?

Een ieder zal toegeven, dat dit niet kan worden
gezegd. Helaas niet. Het z.g.n. „roegbekken" is in ons
gewest ook wel bekend.

Zij, die in dit kwaad licht vervallen, zijn daarom
geen zedeloze wezens.

Integendeel, er zijn er wel, die er zich op verhef-
fen, dat zij wel grove dingen durven te zeggen, maar
ze daarom niet doen. En zij wijzen dan op menschen,
die in slechte verhoudingen leven, maar er in hun
taal niets van laten bemerken.

Dat moge alles juist zijn, zedeloze taal is ook niet
te verontschuldigen. De Heilige Schrift waarschuwt er
zeer ernstig tegen. Geen vuile taal, zoo wordt gezegd,
ga uit uwen mond.

Menigmaal wordt ook slechts bedoeld om grappig
te zijn. Er is geen terrein, waarop de humor gemak-
kelijker valt te hanteeren, dan hier.

Een zekere toespeling, een dubbelzinnigheid, een
meer of minder onschuldig grapje verzekert den ver-
teller steeds groot succes.

De ouderen gruuven. De jongeren hooren met open
ooren toe en vragen naar de beteekenis. Zoo zij al niet
reeds in de prilste jeugd gewend geraakten aan ge-
waagde zinspelingen en vuile uitdrukkingen.

Wat kinderen op straat te hooren krijgen is soms ver-
schrikkelijk.

En hoe zouden kinderen zoo kunnen spreken, als
zij het niet van de ouderen hoorden?

Wij moeten ook in gereformeerden kring op dit
kwaad letten. Een gereformeerde moet zich ook hier
weeten te onderscheiden. Niet alleen, dat hij het vloeken
laat, maar ook de taal, die gebruikt wordt in huis,
op het land bij den veldarbeid, en in de werkplaats
moet niet met vuil, maar met zout zijn besprengd.

Wanneer nu eens een onderzoek werd ingesteld,
hoe het met deze dingen bij ons staat, zou het rap-
port daaromtrent dan niet dan gunstigs hebben te
vermelden?

Ik durf dat niet van te voren vast te stellen.
Eer geloof ik, dat wij ook hier de bede ter harte
moeten nemen: zet Heer, een wacht voor mijne lip-
pen, behoeft de deuren van mijn mond.

Dit is een oud en uitgebreid kwaad.

Misschien overtreft de stad hierin het platteland zeer
ver.

Naar deskundigen verzekeren heeft vooral het fa-
briekswezen hierop een verderfelijken invloed.

Men meent humoristisch te zijn, maar men vergeet,
dat al waarom gelachen wordt, nog niet voor humor
kan doorgaan.

Echte humor houdt zich ver van het vuile.
Hier ligt een taak zowel voor de kerk als voor
allerlei vereenigingen.

Calvinistisch ook in uw humor!

Vorminderd kerkbezoek.

Gelijk in andere landen valt ook ten onzent een ont-
zettende achteruitgang in het kerkbezoek te constateeren.

„De Waarheidsvriend" geeft daarvan eenige becijfe-
ring.

Men zegt, dat Amsterdam, de hoofdstad van ons
land, ongeveer 250 duizend Hervormden telt. Dit ge-
tal zal wel niet geheel zuiver zijn, maar laat ons dan

maar nannemen, dat de waarheid er niet zoover be-
zijden is. Naar ruwe schatting komen er van die 250
duizend slechts 4 of 5 pCt. in 't huis des gebeds op den
dag des Heeren. Zijn dat geen sprekende cijfers, die
getuigen van den grooten afval onder ons volk?

En nu zegt ge misschien, dat het met de andere
kerken wel beter gesteld zal wezen.

Helaas, deze afval geldt van het geheel.

Ik hoorde onder meer van de volgende ruwe be-
cijfering. Stel de bevolking van Amsterdam op 700.000
zielen. Welnu, van die 700.000 zouden er slechts 70.000
opgaan naar de verschillende bedehuizen. En dan
hebben we Hervormden, Gereformeerden, Roomschen
en Apostolischen, enz. enz. nog bij elkaar genomen.

Ergo, slechts één tiende gedeelte, hetwelk nog naar
de eene of andere religieuze samenkomst opgaat.

Is dat geen bewijs van ontzettend diep verval?

En nu hebben we het oog nog maar op dit ge-
lacht, maar wat moet er terecht komen van de op-
groeiende jeugd, als die honderdduizenden zonder
religie straks de plaatsen van dit geslacht komen
innemen?

En nu zegt wellicht iemand, dat het op het platte-
land toch aanzienlijk veel beter is. Het valt niet te
ontkennen, dat het op de dorpen, over het geheel
genomen inderdaad beter gesteld is. Hier en daar zien
we zelfs opbloei van het kerkelijk leven. Maar het
kan tenslotte niet uitblijven, dat het kwaad van den
afval zich ook hoe langer hoe meer over de dorpen
zal verspreiden.

Indien het den Heere niet behaagt, om den afval nog
te stuiten, gaan we eene verschrikkelijke ontkerste-
ning van de wereld tegemoet.

Deze becijfering is natuurlijk slechts bij benadering.
Het zou de moeite loonen een meer nauwkeurige op-
te maken.

Want het geldt hier een van de afvalsverschijnselen,
die wellicht hun, die waken, een teeken zullen zijn,
dat wij leven in het laatst der dagen.

Het lijdt geen twijfel, dat de Gereformeerde Kerken
een loffelijke uitzondering maken.

Nochtans mogen wij ons niet vleien, dat deze lang-
zame loswekking van de kerk onder ons in het geheel
niet wordt gevonden.

Indertijd bracht Dr. Harrenstein in zijn dissertatie
ons belangrijke gegevens.

Maar dat is weer betrekkelijk lang geleden.
Een herhaalde proeve zou niet misplaatst zijn.

Collecteurenden zouden hier goede diensten kunnen
bewijzen.

Maar dan moet dit deugdelijk op touw worden gezet.
Er moet algemeene medewerking zijn.

En dat niet voor een enkelen keer, maar gedurende
een paar maanden na de vakantie.

Wij zullen de resultaten gaarne publicceeren.
HEPP.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Beroepen te:
Amersfoort (vac. F. A. den Boeft): S. Wouters te Dronrjp.
Grijskerke (Z.): H. Postman, cand. te Den Haag.
den Helder (2e prod.pl.): J. Meijer te Hoogeveen.
Oudega (Small): P. M. Veldhuijzen te Passens.
Opperdoes en Zevenbergen: M. B. van 't Veer, cand. te Goss.
Zuid-Bejerland: H. H. v. Kapel te Kooten.
Zwartebroek: J. v. d. Leek te Zaltbommel.

Aangenomen naar:
Dwingeloo: H. Zandbergen, cand. te Enschedé.
's-Graveland: P. Boes te Beetsum.

Bedankt voor:
Achlum, Appelscha, Beunisse, Opperdoes, Sprang en Westmaas:
H. Zandbergen, cand. te Enschedé.
Smilde: J. J. Bouwman te Almelo.

Afscheid van:
Oude- en Nieuwe-Wetering: J. Brouwer. Tekst Marcus 13:37.
Schoonoord: G. Lugtighid, Tekst Deut. 33:27.

Overleden:
26 Juli: H. N. Hasoski, Eer. pred. te Moerdijk. 71 jaar.
27 Juli: H. Kneerink, pred. te Zuidwolds (Gr.). 50 jaar.
Kerkinstituering.
Te Kruisweg (Gr.) bestaan plannen tot het instituereen van
een plaatselijke Geref. Kerk. De classis Warffum, deze zaak
besprekend, heeft den Kerkeraad van Leeus tot dit werk
aangespoord. (Rot.)

Kerkgehooven.
Te Kampen heeft de Raad der Geref. Kerk besloten tot
verkoop der Hagendoortkerk. Binnenkort zal de nieuwe Wes-
terkerk aldaar in gebruik worden genomen.

Candidaten tot den H. Dienst.
Cand. D. Zemel te Haarlem, beroepen predikant bij de Geref.
Kerk van Vianen, is door de Classis Gorinchem peremptoir
geëxamineerd en met algemeene stemmen toegelaten tot de
bediening des Woords en der Sacramenten.

Onderscheidenlijk door de Classen Warffum en Gorinchem
zijn na preparatoir examen met algemeene stemmen in de
Geref. Kerken beroepbaar verklaard de heeren F. L. Bos
Geref. pastorie te Uithuizen en A. de Ruiters, B 261 te Gies-
sendam, beiden candidaat aan de Theol. school te Kampen.

Cand. M. B. van 't Veer, Piccardistraat 11 te Goss, is thans
bereid een beroep in de Geref. Kerken in overweging te nemen.

Cand. J. Zwart, Beotgumerstraat 23 te Leeuwarden, deelt
mede, dat hij in tegenstelling met een bericht, dat in de
pers de ronde doet, wel een eventueel beroep in de Geref.
Kerken in overweging wenschte te nemen.

Ouderlingconferenties.
Te Leeuwarden wordt 30 October a.s. de v.v. Geref. Ouder-
lingconferentie voor Friesland gehouden.

Kerk en posterijen.
In Joego-Slavie bestaat voor de Geref. Kerken portvrijdom bij
de onderlinge correspondentie over Kerkelijke Zaken.
Ook zijn de Hervormingsdag op 31 October en andere
bijzondere feestdagen, rustdagen voor Geref. soldaten en schol-
ieren. (Rot.)

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Tweetal te:
Soestdijk: N. Brandsma, cand. te Arnhem en J. P. Meyering
te Zwijndrecht.

Beroepen te:
Aalten, Bunschoten, Delft, Ede, Kampen en Papendrecht:
N. Brandsma, cand. te Arnhem.
den Helder: N. Brandsma, cand. te Arnhem.
Harderwijk: G. Salomons te 's-Gravenzande.

Aangenomen naar:
Hoogeveen (als miss. pred.): M. Geleijne, cand. te Apeldoorn.

Bedankt voor:
Onstwedde-Mussel: J. B. G. Croes te Gouda.
Rijnsluyt: J. Hovius te Nieuwe-Pekela.

GEREF. GEMEENTEN.

Beroepen te:
Rijssen: J. Fraanje te Barneveld.

Aangenomen naar:
Bolnes: P. Kolijn te Oostburg.

Bedankt voor:
's-Gravenpolder: M. Hofman te Krabbendijke.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:
Apeldoorn en Het Loo (vac. wijlen G. Bolkestein): H. W. te
Winkel te Sneek.

Brandwijk: J. Ronge te Hoogblokland.
Doeveren: W. A. v. Bruggen te Helenaveen.
Genemuiden: H. A. de Gous te Huizen.
Ierseke: G. J. Strecker te Heinenoord.

Langweer (toez.): Dr H. Stoel te Veenwouden.
Lettelbert en Ensmat: F. J. A. de Jagher te De Krim.
Oostkapelle: P. N. Tonsbeek te Kamperland.
Oudenbosch: J. A. Gerth v. Wijk, Em. pred. te Soestdijk.
Rijssen (vac. A. H. J. G. v. Voorthuizen): G. v. Montfrans
te Barneveld.

Aangenomen naar:
Elandkapel: D. Bax Haz te Puffershoek.
Irummen: Th. J. Mudde te Exloermond.
de Bilt (nieuwe prod.pl.): J. G. Franck te Eelde.
Midland: J. J. T. Spaargaren te Aartswood (N. H.).

Bedankt voor:
Amsterdam (vac. G. Mansvelt): Dr Mr N. G. Veldhoen te
Voorburg.
de Bilt (nieuwe prod.pl.): J. J. Timmer te Ermelo.
Brandwijk: E. Schimmel te Amsede.
Drachten (Ned. Herv. Evang.): G. C. H. Bos te Roodeschool.

Intrede te:
Steggerda: J. E. Bos. Tekst Efezo 6:19.

W. MINOR
AKKUNDIG SCHOENMAKER
weemaal bekroond met verg.
Iveren Medaille Int. Tentoon-
stelling Waalwijk 1925.
erale klas Maat- en Reparatiewerk
gen scherp concurrerende prijzen
oudsbloemlaan 146, Den Haag
Tel. 38347

SPECIAAL ADRES VOOR
REVULDE KOEKJES
à 30 ct. p. ons.
BOTERKOEKJES
20 en 25 ct. p. ons.
nkelbakkerij Maison „WEIMAR”,
Weimarstraat 385
sschen Valkenboschlaan en
alkenboschkade, Tel. no. 32749
DEN HAAG.

Maison De Nouveauté's
TH. MEUWSE.
ggestraat 30 - Arnhem
est gesorteerde Magazijn in
DEN, WOLLEN EN
KATOENEN STOFFEN
GARNEERINGEN

J. TERHEIJDEN - DEN HAAG
Schoolstraat 22 - Fahrenheitstraat 745 (bij de Sportlaan)
TRICOTSPECIALIST
Sportkleeding - Kousen - Sokken

Chr. Muziektijdschrift „De Harp”
met maandelijksche Muziekbijlage
f 1.50 per Jaar
onder redactie van F. PIJLMAN
Neemt proef met een abonnement en U zult algeheele
voldoening smaken.
Administratie-Adres: Planctusstraat 65 - Amsterdam.

J. VAN DEN BERG - UTRECHT
VINKENBURGSTRAT 13.
Schoorsteenveger, Rookverdrijver, Loodgieter, Metselaar
Telefoon 11686 - Postrekoning 37644

STOOM WASCH- EN STRUIKINRICHTING „AURORA”
W. Splerenburg C.Wzn., Utrecht
Koningsweg 56 - Telefoon 11165
Pestrekoning No. 43630
OPGERICHT 1856

Verschenen:
**ENKELE OPMERKINGEN
OVER GEREFORMEERDE
SCHRIFTBESCHOUWING**
door Ds. W. M. LE COINTRE
64 Bladzijden — Prijs f 0.60
Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgevers
OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES
Lezers van „De Reformatie”! Wekt uw kennis en op proefnummers
van ons Blad aan te vragen.

Lezers van „De Reformatie”,
die met zoeveel sympathie dit
blad ontvangen, wilt ook uw
FAMILIE-ADVERTENTIËN
ter plaatsing zenden. ::

**Brood-, Koek- en Banketbakkerij
W. v. GROEN**
Nieuweg 16, HILVERSUM
Telefoon 1675

Levert uitsluitend
prima kwaliteit
Amerikaansche Wringers
DIAMANT f 18.50 HOLLYWA
met Kogellagers - 5 jaar garantie
Hollandsche IJzerwarenhandel
Afs. Huishoudelijke Artikelen
Schiedamscheweg 255
boek Willem-Beukelszoonstraat
Telefoon 33733 en 34640
ROTTERDAM.